

la contra | ENRIC RAMONET

Petits desordres quotidians

Familiars i amics de persones amb discapacitat intel·lectual s'han organitzat per aconseguir que el transport públic sigui per als seus familiars o gratuït o bonificat

Són ja més de sis mil les signatures que han reunit en defensa de la seva reivindicació. Ho han fet amb una certa facilitat i en poc temps i això ja ens permet intuir que es tracta d'una causa justa. Me'n parla la Montse, una de les mares que impulsa la campanya, amb l'eloqüència i la determinació de qui ha pres partit per allò que considera raonable. La Montse és membre d'un petit col·lectiu de familiars i amics de persones amb discapacitat intel·lectual que s'han organitzat per aconseguir que el transport públic de la demarcació de Girona sigui per als seus familiars o gratuït o bonificat. Un dret que a la demarcació de Barcelona ja fa anys que es va guanyar. Potser no és una gran causa, però és, en algun sentit, un tema essencial. Encara que no sigui dels que encenen els debats i aixequen l'electorat del sofà amb la sang ardent. Encara que es consideri només una petita negligència, un desajust, una equiparació que tothom reconeix que és legítima i a la qual únicament falta assignar una partida, o signar un conveni, o passar per algun ple atapeït de reivindicacions que esperen el seu lloc al pressupost. O una campanya electoral. Però justament això, aquesta proximitat que es dilata incomprendiblement i la constatació que els mecanismes del nostre model social segueixen sense tendir a l'equanimitat si darrere no hi ha qui mou cel i terra, deu ser el que pot resultar desesperant. I si insisteixen, si continuen reunint signatures d'adhesió, visitant despaxos i entrevistant-se amb responsables polítics, és perquè saben que per corregir els desordres que afecten col·lectius petits cal sumar múltiples complicats i carregar-se de raons. A les comarques gironines, a diferència de Barcelona i la seva àrea metropolitana, les empreses de transport públic afectades són de titularitat privada i això, naturalment, representa una dificultat afegida, però amb tot, és obvi que la resolució penja únicament de la voluntat política. Les persones amb discapacitat intel·lectual tenen una dependència absoluta

Nois que participen en la campanya, en una parada d'autobús. / LLUÍS SERRAT

del transport públic que, per a elles, serà sempre l'únic mitjà de transport que els permet la mobilitat i que els proporciona l'autonomia i fins i tot l'autoestima desitjable en una societat inclusiva i accessible, que deuen ser diverses maneres de dir civilitzada. Es tracta de joves i d'adults que, diàriament, es desplacen a Girona o a les capitals de comarca on es concentren els seus centres de treball. De persones a qui les limitacions dels horaris els festius creen enormes dificultats per accedir a un lleure autònom i que han de destinar entre un 25 % i un 40 % dels ingressos a les despeses de transport. No cal que facin números: és fàcil deduir que a més, els seus, són sous insuficients, que els condemnen a la dependència perpètua. Queda un llarg ca-

mí per recórrer, però d'entrada, hauríem de poder satisfer la seva reivindicació, especialment ara, amb l'esperit universalitzador de la nova llei de serveis socials, i amb la creació de l'ATM de l'àrea de Girona, un consorci que finalment pot potenciar i coordinar el transport públic a les nostres comarques. Per coherència, perquè són ja milers els que els donen suport i potser també per consideració als poderosos estímuls que tenen els impulsors de la campanya. El de la Montse, que resideix a Llagostera, com jo, el conec. L'he vist créixer i convertir-se en un estímul somrient i afectuós. Però sobretot, perquè no podem deixar escapar l'oportunitat de dignificar-nos amb aquestes petites victòries sobre els desavantatges socials.

la columna | JOSEP M. FONALLERAS

Llarga vida a Fo

El festival Temporada Alta de Girona ha començat amb una estrena de luxe. Dario Fo ha tornat a Catalunya 27 anys després d'una interpretació memorable al Grec amb el seu *Misterio Bufo*. Tornar a veure Fo dalt d'un escenari és un plaer, perquè estem davant d'un joglar extremament intel·ligent i sensible. Té la capacitat única que tenen els genis del teatre, és a dir, omplir l'espai buit amb una contundència immarcescible, amb una seguretat extrema, per damunt de qualsevol mecanisme artificial, de qualsevol intervenció exterior, només amb les armes de la veu, de la presència física, del moviment. I, ho repeteixo, de la intel·ligència. Fo, que reivindica el paper del bufó a partir de la percepció, la il·lustració i el treball sobre la realitat immediata, que defensa la implicació política de l'actor, construeix uns monòlegs que són brillants, més enllà de la seva força còmica, per la tensió narrativa que contenen. Promet un final que és llargament cobejat (una escena que ha de ser la culminant) i mentrestant s'entreté en giragonses, en explicacions laterals, en lectures aparentment superficials, que fan que l'espectador, tot i pendent dels detalls, no deixi mai d'esperar la resolució d'aquella promesa inicial. El més sorprenent de tot plegat és que aquest exercici demana una subtilesa tremenda i una gran capacitat de concentració. Que això passi als 81 anys, amb menys agilitat que l'any 1980 però amb el mateix domini del tempo, la mateixa dinàmica creativa, és un miracle.

La saviesa de Fo es va concentrar el dia de l'estrena del festival gironí en un detall que, en aparença, tallava el ritme de l'espectacle. Una traductora (excel·lent, d'altra banda) acotava el monòleg de Fo. L'espectador entenia que no li calia, però el mestre Fo sabia que la traductora era imprescindible per poder respirar, per modular el discurs. En fer-la intervenir com a part del muntatge, va aconseguir que el que semblava un llast, una creua, esdevingués un brillant gir dramàtic. Llarga vida al bufó.

Stein

EASTPAK

Built to Resist

papereria copisteria

Parque de la... 101 194 Múscia, 11
Av. Lluís Companys, 34 01013 Lluçanès

carros amb calaixos i portes
per cuines, banys, estudis, dormitoris...

cal rei

coses de casa

www.calrei.com

Veieu-los al Carrer Nou de GIRONA / tel. 972 200178

OBRES
ESTRUCTURALS
TANCAMENTS

FERRI
ALUMINI I PVC

ORMETAL

© 972 47 61 27
www.ormetal.es

C/ Lluís, 7. Pol. Ind. Mar i Març
FORMIGUERS DE LA SELVA

972 17 23 53

GAP

GIRONA ALTA I BAIXA PRESSIÓ

Restauracions i Netejes

MICROSORREIG I
DECAPATGE DE FUSTA

www.bristol2000.com